

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa 1. sunnuntaina pääsiäisestä 8.4. ja päättyy Pyhän Kolminaisuuden päivään 27.5.

Ylösnouseen todistajia

LUUK. 24:36-49

1. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ
(QUASIMODOGENITI) 8.4.

Sunnuntain saarnatekstissä on kolme isoa kokonaisuutta: Jeesuksen ilmestyminen opetuslapsille, Vanhan testamentin kirjoitusten täyttyminen Jeesuksessa sekä todistustehtävän antaminen. Saarnaajan on hyvä miettiä, yrittääkö sanoa kaikesta jostain vai keskittyäkö vain yhteen asiaan.

Luukas kertoo ilmeisesti samasta ylösnouseen Jeesuksen ilmestymisestä kuin Johannes (Joh. 20:36-43). Ajankohta on sama, pääsiäisilta. Molemmissa tapauksissa Jeesus lähestyy opetuslapsiaan rauhantervehdyksellä ja näyttää kärsimisiensä merkit. Myös lupaus Pyhän Hengen vuodattamisesta, sekä kehoitus saarnata syntien anteeksiantamisesta löytyvät sekä Luukkaalta että Johannekselta.

Raamatun mukaan Jumala on henki. Jeesuksella sitä vastoin on myös ruumis. Jeesuksen, teurastetun Karitsan (Ilm. 5:6) ylösnousemusruumiissa ovat edelleen näkyvissä ristiinnaulitsemisen jäljet muistuttamassa lunastuksemme hinnasta. Jeesuksen kuolleista nouseminen, hänen odottamaton ilmestymisensä opetuslapsille lukittujen ovien läpi (Joh. 20:19), naulojen jäljet käsissä ja jaloissa, sekä paistetun kalan syöminen muistuttavat että Jeesus ei ollut aave eikä henkiolento. Sana tuli lihaksi (Joh.1:14). Siksi myös Jeesuksen kirkastuneella ruumiilla on fyysiset puolensa; ”luut ja liha” (Luuk. 24:39). Jeesuksen ylösnousemusruumiin jäsenet kärsimysmerkkeineen ovat hänen identiteettiinsä kuuluvia, joista hänet tunnistetaan.

Miksi Jeesus ei heti ylösnousemisensa jälkeen noussut taivaaseen, vaan viipyi maan päällä neljäkymmentä päivää? Löydämme tähän ainakin kaksi syytä. Ensiksikin Jeesus halusi antaa epäuskoisille

opetuslapsilleen uskon. Murhe, pelko ja ilo (j. 37,41) estivät opetuslapsia uskomasta. Nämä esteet Jeesus halusi raivata pois paitsi ilmestymällä heille niin ennen kaikkea avaamalla heille Vanhan testamentin kirjoitukset. Kristuksen kärsimys ei ollut, kuten **Erkki Ranta** toteaa, ”Murheellinen päätepiste vaan aivan uuden alku, Jumalan pelastushistorian perustapahtuma. Koko Vanha testamentti kantaa todistusta Kristuksesta.”

Toiseksi Jeesuksen ilmestyminen opetuslapsilleen teki heistä Ylösnouseen todistajia. Jos Jeesus ei olisi ilmestynyt opetuslapsilleen, nämä tuskin olisivat kestäneet kärsimyksissä, mikä heitä odotti tulevaisuudessa. Usko ruumiin ylösnousemiseen auttoi kestäämään myös marttyyrikuoleman. Ruumis, joka Jeesuksen tähden ruhjottaisiin, tulisi kerran nousemaan virheettömänä ylös!

Selittäessään päivän tekstiä kolmannen pääsiäispäivän saarnassaan (Kirkkopostilla 2) **Martti Luther** antaa mielenkiintoisen näkökulman Jeesuksen maan päällä viipymiseen:

Kristus halajaa vielä hetkisen olla maan päällä sairaana seurakunnassansa. Tämän hän osoittaa silläkin, että evankeliumissamme sanoo opetuslapsillensa: ’Kosketelkaa minua ja katsokaa, sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niin kuin te näette minulla olevan’. Hän tahtoo pitää molemmat: ei ainoastaan luita eikä ainoastaan lihaa, vaan molemmat yhdessä, niin kuin luonnollisessa ihmisruumiissa pitääkin olla...Sen tähden Kristus tässä sanoo: Molemmat ovat minulla, sekä liha että luut; ette havaitse minussa pelkkää luuta ettekä pelkkää lihaa, vaan te havaitsette molemmat: minä olen sekä väkevä että sairas.

Ja Luther jatkaa:

Kristittyjenkin parissa pitää samoin käymän: muutamavat ovat väkeviä, ja muutamavat heikkoja. Väkevät ovat eläviä, virkeitä ja terveitä ja heidän täytyy kantaa toisia. Nämä ovat ne luut. Toiset ovat heikkoja, jotka nojautuvat väkeviin, ja enemmistö on sellaisia; tiedämehän ruumiissa olevan enemmän lihaa kuin luita. Sen tähden on Kristus sekä ristiinnaulittuna kuollut että jälleen tullut eläväksi ja asetettu kunniaan, ettei hän olisi jokin henki, jollaise-na opetuslapset häntä pitivät, henkenä, jota piti hämmästyä, vaan oikea, luonnollinen ihminen, lihan ja veren puolesta aivan meidän kaltaistemme, voidaksensa omaksua ja kantaa meidän heikkoutemme.

Jeesuksen seurakunnalleen antama lähetykskäsky löytyy jokaisesta evankeliumikirjasta, hieman eri muodossa ja eri tilanteissa annettuna. Onkin todennäköistä, että Jeesus ei antanut käskyä mennä kaikkeen maailmaan vain kerran, vaan hän puhui siitä useasti. Se, mikä on tärkeää, ei jää yhden puheen varaan.

Luukkaan tallentamaa lähetykskäskyä on joskus kutsuttu ymmärtämättömien lähetykskäskyksi (Luuk. 24:25, 45). On lohdullista, että uskossaan ja ymmärryksessään hidaskin kelpaa Jumalan valtakunnan työhön. Pyhä Henki, joka avaa uskon salaisuuden, avaa myös ymmärryksemme niin, että Jumalan sana alkaa elää meissä vallaten sydämemme.

Jeesus-sanoman vieminen on kristillisen kirkon päätehtävä. Tehtävä alkoi Jerusalemissa ja sinne se kerran aikojen loppussa myös palaa. Valtuutus tehtävään tulee Kristukselta itseltään, jolle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Voiman tehtävään puolestaan antaa Pyhä Henki. Pyhän Hengen voima on lähetin puku. ”Teidät puetaan voimalla korkeudesta.” (j. 49) Kaikki on lahjaa, sekä armo

että voima. Armossa on kyllin, ja siksi voima tulee todeksi heikkoudessa.

Vielä lainaus Lutherin kolmannen pääsiäispäivän saarnasta:

Me emme saarnaa niin, että on oltava heikkoja, vaan niin, että meidän on tunnistettava kristittyjen heikkous ja sitä kärsittävä...Kukaan älköön siis käsittäkö tätä oikeaksi, säännölliseksi olotilaksi. Se on vain alku; siinä on päivittäin kasvettava. Varottakoon vain heikkouden tähden epätoivossa jättämästä asiaa siksensä, aivan kuin kaikki olisi kelvotonta; päinvastoin uurastettakoon, kunnes vahvistumistaan vahvistutaan, ja kärsien kannettakoon heikkoutta, kunnes Jumala sen poistaa. ●

Jari Nordman

Rovasti, aluejohtaja
Suomen Raamattuopisto

Hyvä paimen

HEPR. 13:20-21

2. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ
(MISERICORDIA DOMINI) 15.04.

Heprealaiskirjeessä Jeesuksen ylösnousemuksesta ei juurikaan puhuta. Kirje keskittyy tulkitsemaan Jeesuksen ristinkuolemaa Vanhan liiton Suuren sovituspäivän valossa. Siihen liittyy tekstinkohtamme termi ”ikuisen liiton uhriveri”. Edelleen kirje kuvaa Jeesusta suurena ylipappina, joka on uhrin annettuaan vienyt uhriverensä todellisen, taivaallisen temppelin kaikkein pyhimpään Jumalan eteen. Näin Jeesus on saanut aikaan yhdellä kertakaikkisella uhrilla sovituksen koko maailmalle. Kirjeen kirjoittajalle ovat siis keskeisiä tapahtumia yhtäältä Jeesuksen kuolema ja toisaalta hänen taivaaseenastumisensa, joka toki edellyttää ylösnousemista kuolleista.

Tässä kirjeen kirjoittaja kuitenkin puhuu Jeesuksen ylösnousemisesta, tosin vain sivulauseessa. Puheen keskiössä

on Jumala, joka on herättänyt Jeesuksen kuolleista. Uudessa testamentissa vastava puhe Jumalasta toistuu usein. Jumala ikään kuin määritellään hänen suuren pelastustekonsa mukaan. Vanhassa testamentissa Jumalan sanotaan useasti olevan Jumala, joka toi kansansa pois Egyptistä (esim. 2. Moos. 32:4; 5. Moos. 20:1; 1. Kun. 9:9; 2. Aik. 7:22; Jer. 2:6; 16:14–15; 23:7–8). Vanhan liiton suuri pelastusteko oli juuri Egyptistä vapauttaminen. Jumala on historiassa toimiva Jumala, ja hänet opitaan tuntemaan hänen suurissa pelastusteoissaan. Uudessa liitossa tilalle tulee vielä suurempi pelastusteko: Jeesuksen herättäminen kuolleista. Jumala on ennen kaikkea Jumala, joka herätti Herran Jeesuksen kuolleista (katso esim. Room. 4:24; Room. 8:11; 2. Kor. 4:14; Gal. 1:1; 1. Piet. 1:21).

Myös puhe lampaiden suuresta paimenesta poikkeaa Heprealaiskirjeen muusta kielenkäytöstä, jossa Jeesus on ennemmin Suuren sovituspäivän uhri ja ylimmäinen pappi, joka uhraa uhrieläimen, siis itsensä. Jeesuksen kuvaaminen paimenena on kuitenkin yleistä muualla Uudessa testamentissa (Matt. 25:32; Joh. 10:1–16; 1. Piet. 2:25; 1. Piet. 5:4). Edessämme oleva Heprealaiskirjeen katkelma siis osoittaa, miten kirje, joka vaikuttaa poikkeavan muusta Uudesta testamentista, kuitenkin ankkuroituu yhteiseen alkukirkolliseen traditioon. Kuva Jeesuksesta paimenena viittaa Vanhan testamentin ennustuksiin siitä, miten Jumala antaa kansalleen huonojen johtajien sijaan hyvän paimenen, tai miten hän itse kaitsee kansaansa (Hes. 34).

Heprealaiskirjeen sävy on vahvasti kehottava. Kirjeen lukijoita varoitetaan luopumasta uskosta ja seurakunnan yhteydestä ja sen sijaan pitämään kiinni uskon tunnustamisesta ja Jumalan mielen mukaisesta elämästä. Uskossa pysyminen ja hyvän tekeminen eivät kuitenkaan ole ihmisen omia suorituksia ja ansioita, vaan Jumala saa aikaan meissä kaiken hyvän.

Kirjeen kirjoittajan ajatus on tässä siis hyvin paavalilainen. Paavalin opetus hyvän tekemisen perustasta kiteytyy hyvin hänen kirjeessään filippiiläisille: ”Jumala saa teissä aikaan sen, että tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa” (Fil. 2:13).

Tekstikatkelman lopettaa lyhyt *doksologia* eli Jumalan ylistys. Samanlaisia tekstin keskellä olevia ylistyksiä on Paavalin kirjeissä useita (Room. 1:25; 9:5; 11:36; 15:33; Gal. 1:5; Ef. 3:21; Fil. 4:20; 1. Tim. 1:17; 6:16; 2. Tim. 4:18). ●

Ville Auvinen,

TT, Sleyrn vs. lähetysjohtaja

Jumalan kansan koti-ikävä

5. MOOS. 30:19-20, HEPR. 11:2, 13-19

JA JOH. 14:1-7

3. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ
(JUBILATE) 22.4.

Tie on tuttu vertauskuva ihmisen ja kristityn elämästä. Monissa hengellisissä lauluissa puhutaan tiestä. Pääsiäisen aikana voimme laulaa **Marjaana Saarisen** sanoin: ”Hän kanssamme käy tuleville teille, kanssamme käy, ilon antaa meille. Jeesus nousi ylös haudastaan!” tai veisata virren 814 sanoin: ”Kuljemme yhdessä, vaikka emme matkamme suuntaa tunnekaan. Jeesus on totuus, hän on tie, hän meidät määränpäähän vie.”

Raamatusta puhutaan myös usein tietä. Herran tie tarkoittaa Jumalan tahdon mukaista elämää. Hurskas juutalainen kääntää suomalaisen sanonnan: ”leipä miehen tiellä pitää” muotoon ”Jumalan laki miehen tiellä pitää”. Tosin saatamme olla juutalaisempia kuin luulemmekaan, sillä kipapäisille ystävillemme leipä on Tooran vertauskuva. Kelpo juutalainen syö Tooran niin kuin vanki paperille rustatun pakosuunnitelman.

Matkaevästä kaipaa kristitynkin vatsa. Kulku käy nimittäin raskaaksi, kuten vir-

si 364 sanoittaa ”Tie taivaan kaita, ahdas on ja ohdakkeinen aivan.” Pitäisikö tämän pyhän äärellä itkeä vai nauraa? Pääsiäisen riemu on jo totta, mutta samalla vatsassa mouruaa ikuisuuden nälkä. Hiilivalkealla paistettu kala maistuisi, mutta ennen ateriala Jumala tekee ihmisten kalastajista syöttejä ja upottaa koukkunsa tuonelan virtaan. Siinä saamme kiemurrella päivän virren sanoin: ”Minä vaivainen, vain ma- to...”

Pyhän heprealaiskirjeen kohta puhuu muukalaisuudesta ja taivaan isänmaasta. Ulkomailla viipyvän suomalaisen vatsa kaipaa ruisleipää ja mustikoita. Savolainen on kotona vain siellä, missä voi sulaa muikkukukon kuoren päällä. Se mikä koskee karjalanpiirakoita, koskee myös taivaallista mannaa. Löytyykö ihmedieetti- ja pikaruoka-aikamme keittokirjoista resepti vasikanleikkeistä aabrahamilaisittain vai pelkkiä toisintoja Jaakobin papu-keitosta?

Täytyi tarpoa lumen poikki luhtiaittaan ja etsiä käsiini ikivanha **Eino Sormusen** kirja *Yksin armosta*. Se oli käsissäni kylmä ja vastenmielinen kuin avannosta nostamani hauki, mutta ravinnoksi mitä mauk- kain:

Kristitty on täällä matkalainen. Kristinuskon on tässä maailmassa vieras aines. Milloin ikinä kristillisuus on aitoa ja suo- laista eikä ole mukautunut tämän maailmanajan mukaan, maailman täytyy vi- hata sitä. -- ajatus halki tämän maailman kulkevasta Jumalan kansasta, toivioletke- läisjoukosta on valtavin ajatus, mitä län- simainen uskontajunta on luonut. Siellä ylhäällä on jo perillä kirkastettu ja rie- muiteva seurakunta.

Sormunen muistuttaa, että etenkin Jo- hanneksen teologiassa kristityt ovat yh- den maan kansalaisia, joiden suhdetta maailmaan määrittää sellainen viha-rak- kaussuhde, missä toinen tarjoilee toiselle vihaa ja toinen rakkautta. **Gordon Ram-**

sayn lyttäykset ovat pientä siihen verrat- tuna, mitä kaidantien kulkijat joutuvat kokemaan tässä ajassa! Sen tähden juuri Johannes välittää meille ihanimmat Jee- suksen lupauksista.

Päivän evankeliumista saamme lukea, kuinka Herramme valmistaa meille sijan taivaassa. Herkuttelijan mannalappu si- teeraa Jesajaa: ”Herra Sebaot valmistaa pidot kaikille kansoille, herkkuruoki- en aterian, valioviinien juhlan: ydinras- valla maustettuja herkkuja, kypsä, kirk- kaaksi seestettyjä viinejä.” Tätä taivaan kotia kohti me saamme kulkea! Päämää- ränsä kadottanut ihminen on harhaile- va Kain ja mierolainen, joka turhaan pa- kenee nälkäisenä ammottavaa tuonelan kitaa. Askeleemme viettävät väistämättä kohti kuolemaa. Hautajaisvirsi 243 sanoi- ttaa: ”Tiet kaikki kerran kulkee, porteille kirkkomaan, ja hauta meidät sulkee kät- köönsä ajallaan.” Mieleeni tulevat **Pentti Saarikosken** säkeet: ”Elämä on ihmiselle annettu, että hän tarkoin harkitsisi, missä asennossa tahtoo olla kuollut. Harmaita taivaita kulkee yli, tähtitarhoja riippuu ja maa tulee suuhun kuin leipä.”

Elämän tiet risteilevät eri suuntiin, mutta samalla jokainen kantaa menolip- pua tuonelan pysäkillä. Kärsimys ja kuolema syövät meitä. Viikatemiestä ei tarvitse hakea kaukaa. Sen voi tuntea pehmeän ihon läpi. Jokainen meistä on oma kuolemansa. Kristitty odottaa kuitenkin kai- ken päättymistä kuin lapset pääsiäismu- nia. Kuolema onkin suuri taikatempu ja metamorfoosi: kuolemaan kadonnut lin- tu nousee lentoon, toukasta kuoriutuu perhonen! Me saamme uskoa tähän, sillä meillä on lupaus: niin kuin Kristus nousi kuolleista, niin mekin saamme kerran maistaa ikuista elämää.

Tie ikuiseen elämään käy tuonelan porttien kautta. Yksikään kuolevainen ei voi avata noita portteja, mutta Jeesus on astunut alas tuonelaan ja murtanut portit

auki. Pääsiäisen ilosanoma julistaa kuoleman nujertumista ja auki temmattua tietä ikuisuuteen.

Meillä on matkaeväänä Jumalan sana, joka maistuu makealta kuin hunaja. Jumalan sana on kaksiteräinen miekka, mutta mestariaan seuraava kristitty on myös miekannielijä. Paras eväs on Herramme itse. Jeesus on elämän leipä. Kristitty muistuttaa kahlekuningasta. Tuntuu kuin olisi pakkopaidassa, kädet ja jalat sidottuina. Köysi palaa ja aika käy vähiin. Kahlekuninkaalla on kuitenkin suussaan avain piilossa. Avaimen avulla hän pääsee vapaaksi lukoista ja kahleista.

Jeesus on suurin kahlekuningas. Hänet sidottiin kiinni ja haudattiin maan alle. Kuoleman lukot eivät kuitenkaan pidätelleet häntä. Alttarille me saamme suuhumme avaimen, joka päästää meidät kuoleman ja kärsimyksen kahleista. Ehtoollinen on anteeksiannon ja Jumalan rakkauden yleisavain, mikä avaa kaikki lukot, jopa helvetin ja kuoleman portit. ●

Timi Korhonen

Pastori, Mäntsälän seurakunta

Taivaan kansalaisena maailmassa

JES. 4:2-6

4. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ
(CANTATE) 29.4.

Pyhäpäivän kehotus *Cantate*, laulakaa, liittävät tämän sunnuntain pääsiäisajan iloisten sunnuntain joukkoon. Kristityllä on aihetta kiitokseen, sillä saamme kuulua pelastettujen joukkoon. Päivän psalmissa lauletaan: ”Herra näytti, että hän on meidän pelastajamme, hän osoitti vanhurskautensa kansojen nähden” (Psalmi 98:2).

Jesajan kirjassa puhutaan siitä, kuinka Jumalan tuomio on kohdannut kansaa. Vain jäännös on jäänyt jäljelle. Tuomion syinä olivat kansan ylpeys ja Herrasta luopuminen. Herra käyttää koviakin keinoja

herättääkseen elämää hengellisesti kuoleissa. Assyrian sotajoukot ovat saaneet toimia Jumalan ruoskana ja rangaistuksen toimeenpanijana. Näyttää siltä, että vaikeuksien kautta Jumala ajaa meitä luokseen. Samalla se muistuttaa missä todellinen turvamme on. Jäljelle jääneille tämä seikka käy ilmi.

Jakeissa yksi ja kaksi esiintyy ilmaus ”sinä päivänä”. Se pitää sisällään lupauksen Messiaan saapumisen myötä koittavaan pelastuksen ajasta. Ilmaisut versosta ja kuokstavasta maan hedelmästä on usein tullut viittaavan messiaaniseen pelastuksen aikaan. Näin muun muassa Joelin kirjassa: ”Tuona päivänä vuoret tihkuvat rypäleitten mehua, kukkulat vuotavat maitoa, ja kaikki Juudan purojen uomat ovat tullut villaan vettä. Herran huoneesta kumpuaa lähde, se kastelee Sittiminlaakson.” (Joel 4:18). Samoin Jesajan käyttämä ilmaus ”verso” viittaa Messiaaseen (4:2). Messiaan saapuminen on ilon ja riemun aihe. Messiaan saapumisen myötä toteutuu Jumalan uutta luova toiminta. Herra uudistaa jäännöksen ja Jumala saa tuottaa hedelmää kansansa keskuudessa. Keskiössä on syntien sovittaminen ja kansan palaaminen Jumalan yhteyteen.

Jesaja kuvaa sitä, kuinka Jumalan omia kutsutaan pyhiksi (Jesaja 4:3). Millä perusteella kansa tai yksittäinen kristitty voi olla pyhä? Siksi, että Jumala poistaa itse synnin saastan (Jesaja 4:4). Näin tämä kansan jäännökselle luettava pyhyys on lahjaa. Se ei nouse ihmisestä itsestään. Oman rikkonaisuutensa tunnustavalle ja itsensä syntiseksi ymmärtävälle tämä on lohdullista. Tämän Jumalan pyhyyden lukeminen osaksemme toteuttaa Jesajan kirjan profetian Messiaan kautta lahjoitusta rauhasta Jumalan ja ihmisen välillä. Kristittynä iloitsemme siitä, että Jeesus on syntiemme sovittaja. Velka on maksettu.

Tämän kaiken hyvän lisäksi Herra lupaa antaa varjeluksensa lunastamalleen

kansalle. Jumala lupaa olla kansansa turvana samalla tavoin kuin hän kulki kansansa rinnalla erämaavaelluksen aikana. ”Herra kulki päiväsaikaan pilvipatsaassa heidän edellään näyttäen heille tietä ja yöllä tulipatsaassa valaisten heidän tietään, niin että he saattoivat kulkea sekä päivällä että yöllä. Pilvipatsas oli jatkuvasi kansan edellä päivällä ja tulipatsas yöllä” (2. Moos. 13:21-22).

Kristityn ei tarvitse paeta Jumalaa eikä puolustella itseään. Ihmisen ei tarvitse piiloutua itsepetoksen sumuverhon taakse, vaan hän voi kohdata turvallisin mielin vanhurskaan ja pyhän Jumalan. Armahdettuna ja sovitettuna hän voi luotavaisesti lähestyä Jumalaa. Vakuutena ovat Herramme Jeesuksen Kristuksen sanat:

”Te olette jo puhtaat, sillä se sana, jonka olen teille puhunut, on puhdistanut teidät.” (Joh. 15:3). Tämän lisäksi meillä on puolustajanamme Jeesus itse. Siksi saamme kiittää ja ylistää Jumalaa.

Stefan Prätorius kirjoittaa:

Minkätähden Kristus on todellisten kristittyjen suojelija? Suojellakseen heitä perkelettä, maailmaa ja kaikkea onnettomuutta vastaan. Jumalan Poika on Isän kunnian kirkkaus, jossa Jumalan täyteys asuu ruumiillisesti, ja suojelee meitä pahoja henkiä, vihollisiamme, ilkeää maailmaa ja kaikkea onnettomuutta vastaan. Sillä koska me olemme uusia luomuksia, jopa pyhiä Jumalan edessä, uudella, taivaallisella vanhurskaudella koristettuja ja Pyhällä Hengellä, johon Jumala mielistyy, niin tulee perkele ja kadehtii tätä suurta kirkkauttamme. Hän avaa kintansa meitä kohden tahtoen nielais-ta meidät. Hän ampuu meihin palavat nuolensa ja pelottaa sydämiämme. Hän osoittaa meille syntimme ja Jumalan vihan ja puolustaa itseänsä raamatul-

la. Maailmakaan ei jätä meitä rauhaan, sillä jokainen, joka ei ole syntynyt Jumalasta ja käyttänyt hyväkseen kutsusta iankaikkiseen elämään, vihaa ja vainoa perkeleen vaikutuksesta kaikkia, jotka ovat Jumalasta syntyneet ja iankaikkiseen elämään kutsutut. Silloin kuulemme sellaisia valheita ja häväistyksiä, että jos ei meillä olisi Kristuksen kärsivällisyyttä, pakahtuisi sydämemme suuresta surusta ja mielihäpästä. Sillä juuri sitä, mitä Jumalan lapset eniten vihaavat, saavat he myös eniten kärsiä, sen lisäksi, millä kohtuuton maailma heitä joka päivä kiusaa. Monenlaiset kiusaukset väijyvät heitä myös heidän ovellaan. Sillä koko maailman kerjäläiset kokoontuvat todellisten kristittyjen oven eteen pyytäen itselleen asuinsijaa. Niillä tarkoitan kaikenlaisia onnettomuuksia, ristiä ja kärsimyksiä, jotka voivat ihmistä kohdata, Sentähden Herra Jumala on asettanut rakkaan Poikansa suojelemaan meitä voimakkaasti, niinkuin profeetta Jesaja sanoo Jes. 4:5: ’... kaiken kirkkauten yllä on oleva peite.’ ●

Taito Heikkilä

TM, Perustan toimitussihteeri

Rukouksen evankeliumi

LUUK. 11:5-13

5. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ
(RUKOUSSUNNUNTAI, ROGATE) 6.5.

Enemmän kuin muissa evankeliumeissa, on Luukkaassa puhetta rukouksesta: on Jeesuksen omaa rukouselämää, opetuksia rukouksesta ja kehotuksia rukoilemaan.

(Ks. **Erkki Ranta**, Sanoma suuresta ilosta, 1996: 259, 260). Luukkaan evankeliumin luvussa 11 Jeesus opettaa rukouksesta ensin *mitä*, ja sitten *miten*. Jeesus opetti samoja asioita eri yhteyksissä. Toiminnan alkupuolella Galileassa Vuori-saarnassa Isä meidän -rukous on laajempi

kuin toiminnan loppupuolella Öljymäen tienoilla käsillä olevassa kohdassa. Eri tilanteissa tapahtuneen puhevaihtelun lisäksi, Aramean kielen kääntäminen, osittainen muistinvaraisuus, Luukkaan tukeutuminen silminnäkiätodistuksiin jne. saattoivat tuoda vaihtelua.

Israelilaisessa kylässä oli niin kuin autioituvassa suomikylässä nykyisin: ei kauppoja. Päivän leipäannos leivottiin joka aamu. Kolme leipää oli yhden ihmisen päiväannos. Ainakin helleaikaan matkaminen hoitui iltaisin ja öisin. Vieraanvaraisuus kuului elämän arvoihin. Yhden huoneen talo kertoo köyhien asumalähiöstä. Auttaminen ja omastaan antaminen toivat elämän rikkautta. Ei ystävyyskään aina voita esteitä. *Hellittämättömyys* (UT:n ainoan kerran sana *anadeia*, myös *häpeämätön*) murtaa esteet. ”Jumala rakastaa häpeämättömiä kerjäläisiä.” (Ranta) Esimerkki elävästä elämästä opettaa rukouksesta. Jumala ei kuitenkaan nuku, niin kuin ”veli hyvä”, tai ole kiireinen, tarpeiltaan tai matkoilla niin kuin Elia pilkkasi Baalin profeettoja (1. Kun. 18:27). Jumala on monin verroin halukkaampi antamaan kuin me pyytämään. Jumala tahtoo, osaa ja voi. Alkukielen verbimuodot ilmaisevat jatkuvaa pyytämistä, etsimistä ja kolkuttamista ja vastausten futuurin passiivit oikealla ajalla ja tavalla varmasti tulevia vastauksia. Mikä viivyttää vastausta?

RUKOILIJA VALITSEE PUOLENSA
Meitä johdatetaan rukouksen ihmeelliseen maailmaan. Voimme tietää rukouksesta sen, mitä Raamattu opettaa. Jumala tietää kaiken ennen kuin Häneltä pyydämme ja silti rukoilemme, koska Raamattu käskee rukoilla, oma ja toisten hätä vaatii rukoilemaan ja lupaukset rukousten kuulemisesta rohkaisevat. Kirje Efeesolaisille on kirje rukouksesta. Sen kuudennessa luvussa apostoli kuvaa kristityn varustusta taistelutarustuksena ja elä-

mää taisteluna, ei ihmisiä vaan ”henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan”. Ja sitten apostoli sanoo: ”Tehkää tämä kaikki rukoillen ja anoen - hellittämättä.” (Ef. 6:18) Kuinka moni kristitty tai edes pastori tiedostaa, että on kysymys taistelusta? Tässä taistelussa rukoilija valitsee puolensa. Rukous pitää kiinni siitä, että Jumalan tahdon on tapahduttava. Kun Daniel ja ystävänsä rukoilivat, viivytti vastustaja rukousvastausta. (Dan. 10:11-13). Ihmisen vajavaisuus ei ole este (Jaak. 5:17). Syy vastauksen viivymiseen ei ollut Jumalassa, eikä rukoulijoissa, vaan vastustajassa. (vrt. Luuk. 18:1-8) Raamattu mainitsee kolme rukouksen kuulemisen estettä: synty (Jes. 1:15; 59:1,2), itsekkyyden (Jaak. 4:3), ja anteeksiantamaton mieli (Matt. 5:23, 24).

HYVÄÄ ENEMMÄN JA USEAMMALLE
Se, tuleeko rukoukseeni vastaus, ei ole pieni asia minulle. Kuinka suuri ja tärkeä se onkaan Jumalalle. Jumala tahtoo kuitenkin enemmän ja useammalle kuin me osaamme pyytää. Vai mitä on ajateltava seuraavista:

Mooses oli rukouksen mies ja kaikkiin hänen rukouksiinsa vastattiin. Paitsi yhteen. Hän ei saanut astua luvattuun maahan. (4. Moos. 20:1-13; 27:13,14; 5. Moos. 1:37; 3:23-28) Mooseksen pyyntö evättiin kansan vuoksi, kadotetun maailman tähden. Jumalan kansan (seurakunnan) oli opittava kuullaisuutta Jumalan sanalle (5. Moos. 32:47).

1. Samuelin kirjan alku kertoo kansasta (yhteiskunta) ilman tosi johtajaa. Jokainen teki sitä, mikä itsestä tuntui hyvältä. Jumalanpalvelukset olivat käsikirjan mukaisia juhlamenoja vailla todellista sisältöä. Ihmiset tyytyivät tomuun ja humpuuksiin. Kuka panisi sulut pahan vyörylle? Tämä on tausta Hannan liikuttavalle tarinalle. Jumala tarvitsi johtajaa, muttei ollut miehiä johtajiksi, koska ei ollut naisia, jotka olisivat pystyneet kasvattamaan

pojista miehiä. Jumala valitsi Hannan. Samuel syntyi tässä rukouksen ja kärsivällisen odotuksen ilmapiirissä. Vastaus viipyi, jotta enemmän annettaisiin.

Entä sana kärsiville? Apostoli Paavali kertoo pistimestään ja rukouksistaan. (2. Kor. 12:7–9) Paavalin rukous hylättiin, jotta Jumalan laajempi pelastussuunnitelma voisi toteutua. ”Paulus, on parempi muiden vuoksi, seurakuntien, maailman vuoksi, että pistin jää.” Muista Jeesuksen rukous Getsemanessa. Jumalan tahto oli Jeesuksen tahto. Mutta Getsemanessa oli taisteltava. Esirukoilijat, opetuslapset uinailevat. Tuskainen Vapahtaja ottaa kolmesti puheeksi kärsimyksen maljan. Ei vastausta. Rukous hylättiin. Jeesus hylättiin, jotta enemmän annettaisiin. Tänään ylistämme Jumalaa siitä, ettei hän vastannut myöntävästi Jeesuksen rukoukseen. ”Antakaa näiden toisten mennä.” (Joh. 18:8) Lapset ovat vapaat.

Rukouksesta Jeesus opastaa. Ajatelkaa isää, rakastavaa isää ja isän rakkaita lapsia, kun sanotte Isä meidän. Sellaista rukous on. ●

Keijo Rainerma

Kirkkoherra, Kankaanpään seurakunta

Korotettu Herra

LUUKAS 24:46–53

HELATORSTAI 10.5.

Luukas on laatinut ensimmäisen teoksen päätöksen erittäin tiiviiksi yhteenvedoksi kristillisen uskon ja elämän ydinseikoista. Hän summaa siinä oleellimmat kohdat ja tapahtumat. Hän on pakannut muutamaan jakeeseen maininnat Jeesuksen elämästä VT:n profeettallisten kirjoitusten täyttymyksenä, Golgatasta hänen pelastavan työnsä täyttymyksenä, opetuslasten alkavasta lähetystyöstä jatkumona hänen työilleen, helluntaista ja Pyhän Hengen vuodatuksesta sen alun ja toteuttamisen välttämättömänä edellytyksenä sekä

Jeesuksen taivaaseenastumisesta hänen ja opetuslasten maanpäällisen, näkyvän yhteyden päättymisenä. Vain Markuksen evankeliumin lopussa on vastaavanlainen keskittyminen, jossa on näin monta raskaan sarjan aihetta samassa yhteydessä.

Ytimelläkin on ytimensä. Tämä välittyi selkeästi tekstistä. Se on Jeesus. Hänen persoonansa, tehtävänsä maan päällä ja näiden merkitys koko ihmiskunnalle ja maailmanhistorialle, aina ikuisuuteen saakka. Vanha testamentti puhuu hänestä kaikkialla ja kokonaisuudessaan – minkä hän on osoittanut juuri tämän tekstikohdan edellä, ilmestyksissään ylösnousseena apostoleille ja sitä ennen Emmauksen tiellä.

Kenestäkään toisesta maan päällä eläneestä ei ole olemassa sellaista vuosituhanien ja monien sukupolvien aikana ilmoitettua esihistoriaa kuin Jeesuksesta. Tämän esihistorian Messiaasta Jeesus tunsu, sitä hän toteutti elämällään ja palvelustyöllään syntisen, langenneen ja kadotuksenalaisen ihmiskunnan pelastukseksi, ja sen työn hän myös täytti. Näin hän vahvisti kirjoitusten totuudellisuuden. Niiden lähde ei ole vain ihmisessä eikä historiassa, vaan hänessä joka on ihmisen ja ajan luoja, niiden valtiasta. Kukaan muu, paitsi kaikkietävä Jumala, joka ei ole sidottu aikaan ja paikkaan siten kuin me, ei voi jo kauan edeltä antaa sellaista yksityiskohtien määrää yhdestä henkilöstä ja hänen elämästään, siten kuin Jeesuksesta on annettu.

Kenelläkään toisella ei myöskään ole sellaista merkitystä olemassaolomme kuin Jeesuksella. Se mitä Jeesukselle ja hänen kauttaan tapahtui, on historian muutos- ja taitekohta tässä kuoleman varjon maassa. Syntisyytemme ja syyllisyytemme on sovitettu, häpeämme kannettu ja pelkomme (ja niiden lähteiden) valta voitettu. Jeesuksessa meillä on pääsy kadotustuomion alta iankaikkiseen elämään, uskon ja kasteen kautta. Hänessä on to-

dellinen tulevaisuus ja toivo. Historian ja uskon ydin avaa aivan uuden tulevaisuuden kaiken katoavan keskelle. Jeesus on tuo tulevaisuus, yhteys häneen jo nyt, ja lopulta katoamaton elämä hänen rauhanvaltakunnassaan. Hän on meidän päämäärämme – se kirkkaus, johon hän palasi jätettyään elämän tässä maailmassa.

Kukaan ja mikään muu ei kykene uudistamaan elämää siten kuin Jeesus. Hänellä on tahto, voima ja valta luoda uutta elämää. Siksi ei ole mitään merkityksellisempää ja tärkeämpää sanomaa ja tehtävää kuin evankeliumi ja siitä kertominen. Siihen tehtävään Jeesus kutsui, koulutti, varusti ja valtuutti nuo lähimmät omansa – sekä heidän välityksellään koko syntyvän seurakunnan. Siihen ja koko uskonvaltuukseen aina sen näkemiseen vaihtumiseen asti hän viimeisenä tekonaan siunasi omansa kohottamalla kätensä. Käsien kohottaminen siunaukseen ei ollut sinänsä mitään uutta. Käytäntö kuvataan jo Aaroin pappispalveluksessa Israelin seurakunnalle sen kokouksen päätökseenä, ja niin menetteli myös ylimäinen pappi suurena sovintopäivänä. Mutta uutta oli se, että noissa käsissä on naulojen jättämät ikuiset arvet merkinä Jumalan rakkauden uhrista. Samalla ne olivat kädet, jotka kohotti itse kaiken siunauksen lähde.

Jeesukselta saamamme tehtävä viedä evankeliumi kaikkeen maailmaan on edelleen voimassa. Sitä ei ole peruttu tai muutettu, vaikka sellaistaikin käsitystä enenevässä määrin vanhassa kirkkokunnassa esitetään. Käsky on voimassa, kunnes sen antaja sen kerran lakkauttaa. Ei myöskään evankeliumin tarve ihmisten elämässä ole vähentynyt. Päinvastoin. Elämme keskellä tavattoman suurta, nopeaa ja syväle käyvää kulttuurista ja maailmankatosmuksellista muutosta. Kristillisen uskon tuntemus ja vaikutus ohenevat kansamme keskuudessa. Se tekee hyvän sanoman esillä pitämisestä ja välittämisestä entis-

tä tärkeämpää ja ajankohtaisempaa yhä haastavammissa olosuhteissa. Halua käntymykseen tai ylipäätään minkäänlaista tarvetta siihen, ja lopulta tajua edes koko asiasta, on entistä vähemmän. Mutta ei pahutta maailmassa, rikkinäisyyttä elämässä tai tyhjiyttä sisimmässä. Niitä riittää.

Pahan valta on voitettu, vaikka se vaikuttaa edelleen keskellämme. Tähän on olemassa vastavoima. Lääkettä muutokseen ei tarvitse keksiä. Lopunajan seurakunta tarvitsee Hengen voimaa ja johdusta yhtä todellisesti kuin alkuseurakunta tarvitsi. Ilman Jeesusta, hänen läsnäoloon Pyhän Hengen kautta, emme voi saada mitään aikaan. Sanomaa rististä ja ylösnousemuksesta ei tarvitse muuttaa tai päivittää. Mutta välineissä, työkaluissa, menetelmissä ja vastaavissa on paljonkin päivittämisen varaa, jotta Jumalan rakkaus välittyisi niille, jotka eivät sitä tunne.

Ylösnousseen Herran siunaavien käsiensä alla ja hänen Henkensä johdossa syntyy ja löytyy edelleenkin sitä uutta, jonka välityksellä vanha sanoma tavoittaa uusia ihmisiä sydämen tasolla. Ja kun saa olla mukana siinä, mitä Herra tekee ihmisten elämässä, se vaikuttaa iloa ja riemua. Emmekö kaipaa, janoa ja tavoittele sitä, että sanoma suuresta ilosta tulee suureksi iloksi sydämissä – matkalla kohti ikuista riemua, sitä hetkeä, jolloin näemme Herran kasvoista kasvoihin? ●

Ilkka Ryttilahti

Pastori, valtakunnallinen
raamattukouluttaja, SEKL

Yhteys ja ykseys Kristuksessa, lahja ja tehtävä

JOH. 17:18–23

6. SUNNUNTAI PÄÄSIÄISESTÄ
(EXAUDI) 13.5.

Tässä rukouksessaan (ns. ylimmäispapillinen esirukous) Jeesus Kristus ottaa kärsimyksensä alla esille mitä tärkeimmän

asian: hänen opetuslastensa tulee maailmassa ja kirkossa pitää yhtä. Ekumeniasta ja ekumenian muodoista on keskusteltu kirkkojen piirissä vuosikymmeniä. Sitä on myös vierastettu. On pelätty, että yhteyspyrkimykset vievät pohjan selkeältä kristilliseltä opilta ja tunnustukselta. Mutta niin ei tarvitse käydä. Mutta olemmeko ottaneet Jeesuksen sanan tarpeeksi vakavasti? Yhteys ja ykseys hänen kirkossaan ja hänen oppilaittensa keskellä on hänen tahtonsa. Ykseyspyrkimykset eivät ole kirkossa jokin eliittiporukan harrastusklubi. Yhteyden rakentaminen on Herran tahto.

Jeesus Kristus rukoilee seuraajiaan tarkoittaen: ”että he kaikki olisivat yhtä” (Joh.17:11, 21). Eikö tällainen sana ole mitään voimakkaain, eikö se ansaitsisi kaikkea kunnioitusta, tutkimista ja seuraamista! Sehän on testamentti! Herra Kristus on menossa ristintietä Golgatalle. Ja Hän ilmoittaa poismenonsa jälkeisestä elämästä: minä tahdon, että he yhtä olisivat.

Tiedämme, että ekumeenisen liikkeen historian aikana tätä sanaa on sovellettu minun eri tavoin. Yksi linja on ollut heikko. Sen mukaan tässä olisi kyse jonkinlaisesta minitunnustuksesta. Silloin lakaistaisiin oppi ja tunnustus ja kaikki opillinen työskentely maton alle ja sitten tavoiteltaisiin yhteyden lisääntymistä. Näin se ei onnistu. Siihen ei ole oikeutakaan. Puhuuhan Herra tässä yhteysteeman kanssa yhtä aikaa totuudesta, (Joh.17:17–19). Onneksi on havaittu toinen linja, että kirkkojen ja kristittyjen tulee päinvastoin paneutua omaan oppiperustansa ja tunnustukseensa entistä perusteellisemmin ja työskennellä sen kanssa Raamattua tutkien ja rukoillen.

Yhteys on vaikea ja vakava teema. Mutta Herran sana velvoittaa meitä. Olkaamme rukouksessa ahkerasti tämän aiheen äärellä. Jeesus rukoilee: ”että he kaikki olisivat yhtä”. Siis kaikki! Tämä koskee kaikkia. Ei vain kirkon johtajia ja ylätasoa, vaan jokais-

ta kristittyä. Jeesuksen esirukous sulkee syliinsä kristityt koko maailmassa. Kaikki!

Kun olemme vahvat Raamatussa, kun tiedämme mitä luterilainen tunnustuksemme eri asioista sanoo, kun olemme pitäneet käsissämme luterilaisia tunnustuskirjoja ja lukeneetkin niitä, silloin meidän ei tarvitse pelätä niitä tilanteita, jossa kohdataan toisenlaista oppia ja kristillisyyttä. Yhteys kasvaa avoimuuden ja rakkauden kanssa. Mutta se seisoo aina Jumalan sanan perustalla.

Miten Jeesus perustelee seuraajiansa yhteyttä Joh.17. luvussa? Hän viittaa itseensä ja siihen yhteyteen, joka on Isän ja Pojan välillä. ”Että he kaikki olisivat yhtä niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Näin tulee heidänkin olla yhtä.” Tässä on mitään tärkein periaate ykseys- ja yhteyspyrkimyksiin. Perusta on Kristuksessa ja Kolmiyhteisen Jumalan työssä. Me olemme saman Jumalan lapsia. Raamattu sanoo myös, että Kristus on yksi ja usko on yksi. ”Perustus on jo laskettu, ja se on Jeesus Kristus. Muuta perustusta ei kukaan voi laskea”, (1 Kor. 3:11). Yhteys ei ole mitään inhimillistä työtä, jossa meidän ihmisten oma viisaus ja erinomaisuus loistaisi. Me olemme itsessämme synnin turmelemia. Sielunvihollinen on erilleen heittäjä, hajaannuksen aiheuttaja. Yhteys ei synny vaakasuoralla tasolla. Yhteys löytyy Jumalassa hänen Poikansa kautta.

Tämän aiheen äärellä saamme muistaa, että Kristus on Yhdistäjä. Apostoli Paavali opettaa efesolaiskirjeessä, että Kristus purki erottavan väliseinän, vihollisuuden muurin (Ef. 2:14). Niinpä tässä Jeesus sanookin: ”Minä pyhitän itseni uhriksi heidän tähtensä”, Joh. 17:19. Kristus sovitti syntimme Golgatalle, hän lunasti meidät, hän yhdisti meidät Isään. Emme ole vieraita emmekä muukalaisia, vaan Jumalan perhettä ja kansalaisia, sanoo Raamattu myös.

Jeesus on antanut oppilailleen kirkkauten (jae 22). Mikä kirkkaus? Jeesus ilmoitti

Isän ja Isän rakkauden. Hän antoi oppilaitten nähdä taivaallisiin. Se oikeus on kaikilla Jeesuksen seuraajilla. Mehän olemme matkalla taivaaseen. Mehän etsimme todellista Jumalaa. Mehän etsimme rakkautta ja valoa ja totuutta. Ne kaikki on Jeesuksessa Jumalan Pojassa. **Stefan Praetorius** kirjoitti kuuluisassa hartauskirjassaan *Hengellinen aarreaitta*, että tämä kirkkaus on Jeesuksen Kristuksen vanhurskaus.

Jeesuksen ylimmäispapillisessa rukouksessa meillä on yhtä aikaa rauha ja tehtävä. Siinä on rauha ja levollisuus. Yhteys, jota niin huonosti itse osaamme rakentaa ja ihmisten keskellä osoittaa, on jo annettu meille Kristuksessa. Onhan apostoli Paavalinkin yksi yleisimpiä ilmauksia kristityn tiestä ja elämästä ilmaisu ”olla Kristuksessa”. Kristuksessa meillä on jo kaikki. Hänessä on myös yhteys toisiin kristittyihin. Tunnustamme Hänen nimeään ja turvaamme hänen rakkauteensa.

Mutta ykseys ja yhteys on myös tehtävä, se on tavoite. Jeesus lausuu sen tässä sanomalla ”jotta maailma uskoisi”. ”Niin kuin sinä lähetit minut, niin olen minäkin lähettänyt heidät.” Kirkko on lähetystä ja yhteyttä, se on rakkautta ja huolenpitoa, se on Jeesuksen nimen tunnustamista. Se on rakentamisen sen yhden ja ainoan nimen varaan, jossa meillä on pelastus ja autuus (Apt. 4:12). ●

Seppo Suokunnas

dosentti, eläkepappi, Vantaa

Jumalan suuret pelastusteot

JOH. 3:16–21

HELLUNTAIPÄIVÄ 20.5.

”Jumalan jotenkin ymmärtää, ja Jeesuksen vähän paremmin, mutta kuka tai mikä on Pyhä Henki? Jumala on luonut maailman ja Jeesus on Lunastajamme, mutta mitä me teemme Pyhällä Hengellä?” Näin piispa **Seppo Häkkinen** sanoittaa monien mielessä olevan kysymyksen Pyhästä

Hengestä ja hänen tehtävästään. Kuka on Pyhä Henki? Häkkinen johdattelee suuren kysymyksen ääreen:

Kolminaisuusopin perusteella ajatellaan, että kuten Jumala ja Jeesus myös Pyhä Henki on persoona, siis hän, eikä se. Vaikka Henki on henkeä, hän ei ole ilmaa tai kaasua, vaan todellinen, tässä maailmassa vaikuttava Jumala. Jumalaa ei voi nähdä, mutta silti hän on olemassa. Jeesustakaan emme enää näe, mutta silti uskomme häneen. Pyhän Hengen työ ja vaikutukset ovat maailmassa todellisia, vaikka niitä voi havaita lähinnä uskon silmin.

Jumalan suuret pelastusteot avautuvat uskon silmin. Emme kuvittele ymmärtävämme Jumalan suurta salaisuutta. Kuitenkin se, mitä Jumala on katsonut parhaaksi meille ilmoittaa sanassaan, niin sitä tutkimme ja siitä etsimme rohkaisua ja virvoitusta tänäänkin. Kun luemme tämän sunnuntain tekstejä, niin raamatunkohdissa korostuu yksi teema: Jumalan suuret pelastusteot. Raamatun ydinsanoma on Jumalan suurissa pelastusteoissa. Ihmisen kannalta oleellinen kysymys puolestaan on, miten minä ja sinä voimme päästä näistä pelastusteoista osallisiksi. Ja juuri tässä kohden kuvaan astuu Pyhä Henki. Pyhän Hengen tehtävä on tehdä meidät osallisiksi Jumalan suurista pelastusteoista; herättää meissä usko Vapahtajaan.

Se, että Jumala tahtoo sinunkin kuuluvan hänen valtakuntaansa ja tulevan pelastuksesta osalliseksi näkyy hyvin pienoisevankeliuminakin tunnetussa katkelmassa. ”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikisen elämän.” (Joh 3:16).

Tämän ilosanoman ytimessä on Jumalan rakkaus luomaansa maailmaa kohtaan.

Tämä evankeliumi on saanut synnyttää uskoa lukemattomissa ihmisissä ympäri maailmaa. Tutun raamatunkohdan äärelle on hyvä pysähtyä edelleen. Ensinnäkin saamme jakeen alusta lukea sanan ”niin paljon”. Se kertoo Jumalan rakkauden suuruudesta: hän ei säästänyt ainoata Poikaansa meidän pelastuksemme tähden. Sana ”rakastanut” muistuttaa Jumalan toimivasta rakkaudesta. Kyse on rakkauden teosta. Hän on laskeutunut kirkkaudesta keskellemme, syntynyt köyhyyteen Betlehemissä ja hänen tiensä on johtanut kärsimykseen ja kuolemaan. Tämä rakkaus on todellista, historiassa tapahtunutta toimintaa. Jumalan rakkaus ei jää ideaksi tai toiveuneeksi, vaan sillä on Jeesuksen kasvot.

Pienoisevankeliumi muistuttaa, että Jumalan rakkauden kohteena on maailma - se että pienoisevankeliumissa puhutaan niistä ”jotka uskovat häneen”, osoittaa että puhutaan ihmisistä, ei kivistä ja puista. Ihmeellistä on, että Jumalan rakkaus kohdistuu meihin syntiemme tähden kadotukseen matkalla oleviin. Lisäksi kutsu Jumalan valtakuntaan ulottuu kaikkiin kansoihin ja heimoihin. Johanneksen evankeliumissa toistuu usein ajatus siitä, että syntyperällä ei ole vaikutusta Jumalan valtakuntaan pääsemisessä: ”Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen.” (Joh 1:12).

Pienoisevankeliumissa korostuu myös pelastuksen lahjaluonne. Jumala antoi Poikansa kuolemaan edestämme. Syyksi tälle teolle Raamattu kertoo, että se nousi Jumalan rakkaudesta. Rakkaus saa tekemään uhrauksia rakkautensa kohteen eteen. ”Siinä on rakkaus - ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksi.” (1. Joh 4:10). Paavalilla sanoittaa saman asian korostamalla sitä, että rakkauden tähden Jumala ”ei säästänyt” Poikaansa

(Room. 8:32). Pienoisevankeliumissa huomio kiinnittyy myös siihen, että kyse on ainokaisesta Pojasta. Kuulemme tässä kaikuja Aabrahamin uhrista. Isän sydän särkyi, kun sanat kuuluivat: ”ainokainen poikasi, jota rakastat...” (1. Moos. 22:2 KR 38).

Mailis Janatuinen kirjoittaa:

Tämä tapaus on ainoa laatuaan Raamatussa. Herra ei ole pyytänyt eikä vaatinut tällaista uhria keltään muulta kuin Abrahamilta – ja sitten itseltään. Abrahamin ei loppujen lopuksi tarvinnut iskeä veistä poikansa rintaan – mutta Taivaallisen Isän piti. Jollei hän olisi sitä tehnyt, ei kukaan ihminen olisi pelastunut helvetistä. Ehkä tämä tapaus on kirjoitettu Raamattuun juuri siksi, että osaisimme kuvitella edes vähän Jumalan isänsydämen tuskaa...

Pienoisevankeliumi mainitsee myös kadotuksen. Ihmisille, joka syntiensä tähden ovat matkalla iankaikkiseen kadotukseen, tarjotaan hyvää sanomaa. Synti on sovitettu ja velka on maksettu. Moni sen torjuu, mutta osalle tämä ilouutinen kelpaa. Heidät luetaan Jumalan lasten joukkoon: ”Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen.” (Joh 1:12). Näin toteutuu myös profeetta Joelin sanat siitä, kuinka jokainen joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu (Joel 3:5). Pienoisevankeliumi pitää sisällään myös suuren lupauksen iankaikkisesta elämästä. Sana ”iankaikkinen” (aioonios) esiintyy 17 kertaa Johanneksen evankeliumissa - ja aina yhdessä sanan ”elämä” kanssa. Se kertoo siitä, että Jeesuksen kautta saatu uuden elämän lahja on sekä laadultaan, että kestoltaan erilaisista kuin omamme. Kristuksen kanssa kuljemme katoavasta ja turmeltuneesta maailmasta iankaikkiseen elämään.

Tänään helluntaipäivänä iloitsemme

Pyhän Hengen lahjasta. Hän tulee luoksemme ja vahvistaa uskoamme armonvälineiden; sanan ja sakramenttien kautta. Helluntaipäivänä muistamme, kuinka Jeesus lupasi Pyhän Hengen uskon syntymiseksi ja vahvistumiseksi. Näin tapahtui, että Jumalan pelastusteko voisi tulla kaikkien kansojen ja heimojen kuultavaksi ja uskottavaksi.

Rukoilemme tänään, että sanoma sovitukselta saisi kantautua kaikkialle maailmaan. Rukoilemme, että mahdollisimman monet saisivat ilolla yhtyä näihin sanoihin: ”Me kaikki kuulemme heidän julistavan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja” (Ap. t. 2:11). ●

Taito Heikkilä

Salattu Jumala

MATT. 28:16–20

PYHÄN KOLMINAISUUDEN PÄIVÄ 27.5.

LÄHETYSKÄSKY

Tiedätkö, millä on eniten vaikutettu historiaan? Ilmeisesti lähetyksellä. Sen äärelä nyt olemme. Jeesuksen antama tehtävä/käsky sisältää hyvän sotilaskäskyn perusosat: tilannekatsaus, käsky, toimintaohjeet ja ylemmän johdon tuki. Raamatussa on paljon sota- ja sotilasmatskua. Kuinka muutoinkaan, sillä ihmisten takaisin valtaamisesta on kysymys ja apostoli kirjoittaa, että me taistelemme. Kaikki evankeliumit huipentuvat ja päättyvät pääsiäiseen, Jeesuksen ylösnousemukseen, kuoleman voittamiseen. Ei ollut enää muuta kerrottavaa. Kaikissa neljässä evankeliumikirjassa seuraa kuitenkin vielä yksi asia; kerrottu on nyt kerrottava kaikille: lähetyksellä. Jeesus antoi lähetystehtävän jollakin Galilean vuorella ja käsky on samansisältöinen kaikilla evankelijoilla. Ihanat Galilean vuoret kuin ilosanoman tuojan askeleet (Jes. 52:7): opetuslasten kutsumisen vuori, Vuorisaarnan vuori, Kirkastusvuori ja nyt lähetyksellä vuori.

Matteus aloittaa evankeliuminsa Jeesuksen sukuluettelolla, jossa on jo mukana vieraitten kansojen edustajia (Tamar, Rahab, Ruut, Uurian vaimo), vähäisten (Maria ja Joosef) kutsumisella suureen tehtävään ja Idän viisaiden kumarruksella. Fokus on hänessä, jossa Jumala on kanssamme. Matteus on ottanut evankeliumiinsa kaikkiaan 44 suoraa lainausta VT:sta. Jeesus oli puhunut heille Isästä ja tuonut heille Isän. Hän oli sanonut palaavansa Isän luo, mutta lähettävänsä Pyhä Hengen olemaan heidän kanssaan. Pilatus tietämättään oli jo ennakoitunut lähetystyötä kirjoittamalla Jeesuksesta ristillä kolmella tärkeällä kielellä. Evankeliumin loppu on huikea yhteenveto tapahtuneesta ja tulevaisuudesta. Se on kuin kaiku heprealaisen VT:n viimeisistä jakeista, joissa Kyyros julistaa pakkosiirtolaisuuden ajan päättyneen ja temppelin rakentamisen alkavan. (2. Aik. 36:20–23). Siinä kumartuvat nyt opetuslapset, ne yksitoista, temppelin rakentajat. (On kuin paikka olisi vielä yhdelle – liity ketjuun!) Pieni ja vähäinen joukko kutsutaan suureen tehtävään. On tavoitettava kaikki kansat. Mahdoton on mahdollista, koska ”minä olen teidän kansanne”.

Lähetystyössä on jatkuvan liikkeellä olon, tekemisen ja valloittamisen meininki. Ja millä välineillä! Armonvälineillä: sanalla ja sakramenteilla. On Kristuksen sana ja kuuliaisuus sille sanalle. Jeesus oli sanonut, että ihminen elää ”jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta” (Matt 4:4). Näin tarkkaa se on. Nyt hän sanoo: ”pitämään kaikki, mitä olen käsenyt teidän pitää”. Jeesuksen omassa kasteessa olivat läsnä Isä, Poika ja Pyhä Henki ja sana: ”Sinä olet minun rakas poikani, johon minä olen mielistynyt” (Matt. 3:13-17). Kaste liittää Jeesuksen ristinkuolemaan ja ylösnousemukseen, ja Jumala ottaa kastetun rakkaaksi lapsekseen. Kaste on kertakaikkinen Jumalan teko – sitä ei tarvitse eikä saa toistaa - mutta opettaminen on jatkuvaa, sillä

opittavaa riittää. Jos kaste on kutsu tehtyyn liittoon, on ehtoolinen kutsu katettuun pöytään, itse Herran läsnäoloon ja taivaan häätjuhlaan. Kristityt ovat ainoa joukko maailmassa, jotka tietävät, mihin tämä maailman meno johtaa. Seurakunta on ainoa yhteisö, jonka työn lopputulos on näytetty: täysi taivas (Ilm. 7:9).

Lähetyskäskyn vaikutushistoria on ollut suunnaton. Jos maailmassa on noin 3000 eri kieltä, on Raamattu tai sen osa luettavissa yli 2500 kielellä. Sähköiset viestivälineet vievät evankeliumin sinnekin, mihin ilosanoman tuojien jalat eivät pääse. Mutta vielä työ on kesken. Jeesus sitoo lähetystön loppuun saattamisen nykyisen maailmanajan päättämiseen. (Matt. 24:14) Luukas evankeliumissaan alkaa suuresta (*mega*) ilosta Beethlehemissä ja päättyy Betaniasta palaaviin riemua täynnä oleviin opetuslapsiin, jotka ovat juuri nähneet Herran siunaukseen kohotetuksi käsin palaavan sinne, mistä oli tullut ja mistä tämä nyt näkyvä todellisuuskina on lähtöisin. Edessä päin on

jotakin sen sijaan, ettei olisi mitään! Evankeliumin jatko-osassa Apostolien teoisissa Luukas kertoo vielä uudelleen nuo viime hetket Mestarin seurassa ja lupauksen hänen paluustaan, toisesta tulemisestaan (Ap. t. 1:11).

Salatusta Jumalasta voimme tietää sen, mitä Hän ilmoittaa itsestään sanassaan. Kaste tapahtuu Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen tai Jeesuksen nimeen, koska hänessä on Jumalan koko kolmiykselys. Kolmiykselys yhdessä olemuksessa (yksi Jumala) kolme persoonaa läpäisevät toisensa: täydellinen ykseys ja täydellinen erillisuus. Evankeliumikin on kolmitahoinen: hyvä sanoma Isästä ja hänen luomistyöstään, hyvä sanoma Pojasta ja hänen lunastusteostaan ja hyvä sanoma Pyhästä Hengestä ja hänen pyhitystyöstään. Vanha kysymys: Ketä sitten rukoilen, Jumalaa, Jeesusta vai Pyhää Henkeä? Kristityn evankon vastaus: ”Rukoile Jeesuksen nimelle, kyllä hyö keskennää siltä soppi.” ●

Keijo Rainerma

Julkaisijat

Suomen Evankelisuluterilainen Opiskelijajoukko ja Koululaislähetys ry OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö SROS
Suomen teologinen instituutti ry STI
Suomen evankelisuluterilainen Kansanlähetys SEKL

Päätoimittaja

Timo Junkkaala
timo.junkkaala@gmail.com
050 545 8446

Toinen päätoimittaja

Timo Eskola
timo.eskola@sti.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri

Taito Heikkilä
toimitussihteeri.perusta@gmail.com
041 362 4279

Ulkoasun suunnittelu ja taitto

gstj.fi

Toimitus 2018

Ville Kettunen, Markus Korri,
Santeri Marjokorpi, Leif Nummela,
Topias Tanskanen, Arno Toivanen,
Lauri Vartiainen

Neuvottelukunta 2017–2019

Keijo Rainerma (puheenjohtaja),

Juha Auvinen, Ville Auvinen,
Ruth Franzén, Markku Ihonen,
Ilmari Karimies, Jussi Miettinen,
Pekka Mäkipää, Tapio Puolimatka,
Teuvo V. Riikonen, Niilo Räsänen,
Matti Sartonon, Mauri Tervonen,
Lauri Thurén, Juha Vähäsarja

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilauspalvelu ja osoitteenmuutokset

perussanoma@jaicom.com
03 4246 5391

Tilauhinnat 2018

Opiskelijatilaus 20 €/vuosi, kesto-tilaus 45 €/vuosi, määräaikaistilaus 12 kk 48 €/vuosi, irtonumero 7 €

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) x 193 mm (kork.)
250€, 1/2 sivu: vaaka 130 mm x 96,5 mm
140 €, pysty 62,5 mm x 193 mm 140 €, muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5 mm. Hintoihin lisätään alv. (24%).

Ilmoitusten vastaanotto

aineistot.perusta@perussanoma.fi
050 361 4099

Kirjapaino

K-Print

Aikakauslehtien liiton jäsen.

ISSN 0355-7111

Perusta julkaisee mahdollisuuksien mukaan myös kirjoituksia ja kommentteja, joita ei ole erikseen pyydetty.

Perusta-lehti painetaan ympäristöystävällisesti.

**Uskon ja ajattelun avuksi
45. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa**